

ратъ, съ двѣ особености, първо тѣ нѣматъ хармани, понеже работятъ съ машини, и второ нѣматъ буница, тѣй като торътъ отъ добитъкътъ използватъ за горене.

Огради и порти. — Най-често дворищата се обграждатъ съ плетъ, кирпичени стени, покрити отгоре съ слама, търне или керамиди или камененъ зидъ сухозидица. Входнитѣ порти при зиданитѣ стени най-силно сж подчертани архитектурно, както съ размѣра си така и съ формата. Ширината имъ достига до 2.40—2.70 м., а височината до 2.80 м. Въ селата изъ котленския и еленския балкани, както

Обр. 107. — Изгледъ на стопанския дворъ обр. 106.

и въ стремската долина, стрѣхата-покривъ, която се прави надъ портата е разработенъ съ голѣма артистичностъ. Дадениятъ примѣръ въ обр. 108 отъ с. Миндя, и обр. 109 и 110 показва характерно разработване на цѣлиятъ входъ въ свързка съ портата. Малката врата за пешеходии се прави или отдѣлена отъ голѣмата порта или въ едно отъ крилата на сжщата. При ограждане съ плетъ входната порта, наречена вратникъ, се изработва сжщо отъ плетъ (обр. 111).

Оборъ. — Самиятъ стопански дворъ е единъ комплексъ отъ сгради. Най-сжществена сграда следъ жилищната е обора — жилището на добитъка: мотора на селско-стопанската машина, и безъ който е немислимо такова. Селенина презъ цѣлиятъ си животъ е въ непрекъснатъ контактъ съ него. И поради зависимостъта на първиятъ